

EDİRNE ROTARY KULÜBÜ

31.03.1977

www.edirnerotary.com

Dong-Kurn LEE (UR Bşk.)

Ömer KURAN (2420. Bölge Guv.)

Kenan TÜRKANTOS (2.Grup Guv.Yrd)

2008/2009

Tarih : 16.12.2008

Toplantı No. 1570

Bülten No. 1198

Charter Mart 1980

BAŞKANIN MEKTUBU

Sevgili Dostlarım ; 9 günlük bayram tatilinden sonra siz dostlarla birlikte olmanın sevincini yaşıyoruz. Daha öncede sizlerle paylaştığımız gibi Aralık ayı kulüp etkinliklerimiz yönünden oldukça yoğun bir ay. Önümüzdeki Cumartesi günü Bulgaristan Haskovo Kulübünün davetlisi olarak eşli yılbaşı balosuna katılacağız. Hemen arkasından 23 Aralık Salı günkü toplantımızı 2009 yılını karşılamak üzere sevgili Oktay'ın sürpriz hazırlıkları ile Rotary evinde eşlerimiz ile yapacağız. Ayın ve yılın son toplantısı olan 30 Aralık Salı günü ise daha önce gündemini ilan ettiğimiz olağan genel kurul toplantımızı yapacağız.

Bu hafta konuşmacımız ve kulüp misafirimiz olan yöremizin önemli ozanlarından İsmail Alabayırlı'yı ağırladık. Akıcı üslubu ve güzel şiirleri ile bizlere unutulmayacak bir edebiyat ve şiir gecesi yaşattı. Kendisine çok teşekkür ediyoruz. Alabayırlı'nın biyografisini arka sayfada bulabilirsiniz.

Lütfen Dikkat !!! Governörün katılımı ile yapacağımız resmi asamble 17 Ocak 2009 tarihinde .

2420.Bölge Konferansı 16-19 Mayıs 2009 tarihleri arasında Antalya-Lara MIRACLE Resort Hotel'de

Toplantıda görüşünceye kadar sağlıklı kalın . Sizleri sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.

Rtn Akın TİRYAKİOĞLU

DUYURULAR

- Gelecek Dönem Başkanımız sevgili Cengiz Benakman'ın oğlu Doruk geçtiğimiz hafta sonu askerliğini yapmak üzere birliğine gitti. Hayırlı olması ve kısa zamanda görevini tamamlayarak dönmesi en büyük dileğimiz.
- U.A Ana Komite Başkanımız Tamer Boral 20 Aralık Cumartesi günü 30 kişilik bir grup ile Bulgaristan Haskovo Rotary Kulübünün yeni yıl etkinliklerine katılmak üzere saat 14.00 de eski Tuzcular önünden otobüs ile hareket edeceğimizi bildirdi. Katılacak arkadaşlarımızın saat konusunda gerekli hassasiyeti göstereceklerine inanıyoruz.
- Sömestir tatilinde 5-6-7-8 Şubat 2009 tarihlerinde (Perşembe-Pazar 3 gece 4 gün) Bourgas Pyrgos Kulübünün daveti ile Bulgaristan'ın Pamporovo kayak merkezine yapacağımız gezi için Pyrgos Kulüp Başkanı tarafından Hotel Pamporovo'da bize ayrılan 25 oda dolmuştur. Sevgili dostlarımızın gösterdiği ilgiye çok teşekkür ederiz.
- 23 Aralık Salı günü eşli yapacağımız toplantı ve geleneksel yeni yıl yemeğinde önemli bir Rotary etkinliği yaşayacağız. GDB sevgili Sedat Önengüt tarafından önerilen emekli öğretmen Sayın RAYEGAN KÖYATASI hanımefendiye Kulübümüzün bu dönem ilk Meslek Hizmet Ödülünü tüm misafirlerimizin huzurunda vereceğiz. Arkadaşlarımızın katılım konusunda hassas olmalarını özellikle rica ediyoruz

Önümüzdeki hafta toplantımız 23 Aralık Salı günü Saat 19.30 da Rotary evinde EŞLİ

ARALIK AYI ROTARY TAKVİMİNDE ROTARY AİLESİ AYIDIR

BAŞKAN : Akın Tiryakioğlu

SEKRETER : Serhad Ceylan

SAYMAN : Recayi Aran

GEL.D.BŞK. : Cengiz Benakman

GEÇ.D.BŞK. : Oktay Alemdar

GELECEK HAFTANIN MUTLU GÜNLERİ

27 Aralık

Emir ÜLKÜMEN

Doğum günü

KUTLARIZ

MAZERETLİ ÜYELERİMİZ

Ahmet Çelik , Demirkan Çağlayan, İlhan Toksöz , Kaya Zeybekoğlu
(Mazeret bildirdikleri için teşekkürler)

ARAMIZDA GÖREMEDİKLERİMİZ

Ahmet Deveci

DEVAM YUZDESİ : % 88

İSMAİL ALABAYIRLI

1946 yılında Kırklareli'nin İnece kasabasında doğdu. 2.5 yaşındayken anne ve babasının işi nedeniyle 2 sene İstanbul'da yaşadı. Tekrar İnece'ye döndü ve ilkokula İnece'de başladı. Güzel şiir okuduğu ve rol yapmaya yetenekli olduğundan okul müsamerelerinde görav aldı. Ancak 3. sınıfta sınıfı geçemediği için babası tarafından sığır çobanı yapıldı. İlkokulu bitirdikten sonra da çobanlığa devam etti. 1959 yılında İnece'de açılan marangozluk kursuna katılarak marangoz oldu. Kırklareli ve Edirne'de bu mesleği 30 yıl yaptı. Askerliğini kısa dönem olarak yaptıktan sonra 22 yaşında kendi marangoz dükkanını açtı. 1974 yılında eşi Sabriye hanım ile evlendi. İlk şiir kitabı AŞK PINARI 1995 yılında yayımlandı. Daha sonra sırası ile SEVGİNİN GÜLÜMSEDİĞİ ZAMAN , ÇİÇEKLER SUSUZ KALMASIN , GÖZLERİM SEVGİYE BAKIYOR ve son kitabı OZAN AĞACI EFSANESİ yayımlandı. Ozan ağacının Alabayırlı'nın hayatındaki önemli yeri kendisi tarafından mutlaka anlatılacaktır İnece'de altında hıdırellez şenlikleri ve piknikler yapılan 200 yıllık ulu meşe ağacına kendi verdiği isimdir. Şair , Marangoz Alabayırlı 2 çocuk bir torun sahibidir.

DEVAM DURUMU

İSİM SOYİSİM	EYLÜL	EKİM	KASIM
AHMET ÇELİK	İZİNLİ	İZİNLİ	İZİNLİ
AHMET DEVECİ	% 100	%50	% 100
AKIN TIRYAKIOĞLU	% 100	% 100	% 100
ALİ ES	% 100	% 100	% 100
ALTAN BAYRAM	% 100	% 50	% 75
CENGİZ BENAKMAN	% 100	% 100	% 100
CEVAT GÜLER	% 75	% 100	% 100
DEMİRKAN ÇAĞLAYAN	% 25	% 50	% 0
EKREM RUHİ BALTA	DEVAMDAN	MUAF	
EMRE ALP	% 100	% 100	% 100
EMRE ÜLKÜMEN	% 25	% 75	% 75
FARUK ETKER	DEVAMDAN	MUAF	
HASAN ALTUNTAŞ	% 0	% 50	% 75
İLHAN TOKSÖZ	% 20	% 0	% 0
İRFAN KIZANLIK	% 75	% 75	% 75
İSMET AÇIKGÖZ	% 75	% 75	% 75
KAYA ZEYBEKOĞLU	% 0	% 50	% 25
KEMAL KARAKUŞ	% 100	% 100	% 100
KENAN KARAKUŞ	% 100	% 100	% 100
OKTAY ALEMDAR	% 100	% 100	% 100
OKYAR YAYALAR	DEVAMDAN	MUAF	
ÖNDER YALINÇGÖR	% 50	% 50	% 100
SEDAT ÖNENGÜT	% 75	% 100	% 100
SERHAD CEYLAN	% 100	% 100	% 100
RECAYİ ARAN	% 100	% 100	% 100
ŞÜKRÜ CİRAVOĞLU	% 100	% 100	% 100
TAMER BORAL	% 100	% 100	% 100
TARIK ETKER	% 100	% 100	% 100
YASEF ROMANO	DEVAMDAN	MUAF	

BÜLTEN

Tlf : 0 284 212 42 32

0 284 212 63 45

0 284 225 23 66

e-posta : tiryakin@ttmail.com

ceylanserhad@hotmail.com

recayiaran@yahoo.com

MEYHANENİN TARİHİ

Meyhane kültürü Liman kültürünün bir parçası olarak süre gelmiştir. Çünkü gemiciler indikleri limanda bekardır ve içerek geçirecekleri vakitleri ve nakitleri vardır. Türkler İstanbul'u ve Galata'yı aldıkları zaman zaten liman olan bu şehrin meyhaneleri de dünya ölçülerindeydi. 16. Yüzyıl yazarlarından Kastamonu'lu Latifi "**Tarifname-i İstanbul**" adlı eserinde İstanbul meyhanelerinin özellikle Tahtakale'de toplandığını, Galata'nın ise "**serapa meyhane**" olduğunu kaydeder. Müslüman halk genel olarak içki konusundaki dinsel yasaklara bağlıydı ama, Müslüman olmayanların adetlerine karışılmazdı. Galata başta olmak üzere gayrimüslümlerin yoğun olduğu mahallelerde birçok meyhane vardı ve bu meyhanelerin müşterilerinin bir kısmı kaçamak yaparak gelen Müslümanlar oluşturuyordu. Keyif için içilip yenilen yerler olan meyhaneler de bütün işyerleri gibi lonca düzenine bağlıydı. Fatih'in saltanat dönemi (1451 - 1481) İstanbul'un imarıyla ve yerleşimi ile geçmişti. Oğlu II. Beyazıt (1481 - 1512) zevk ve eğlenceye düşkünlüğü, dolayısıyla sanatı teşvik etmişti. Bu dönemde meyhaneler fazlaşmıştır. II. Beyazıt'ın oğlu Yavuz Selim (1512 - 1520) sırasında meyhaneler daha da yaygınlaşmıştır. Sultan Süleyman (1520 - 1566) taht'a çıktıktan sonra içki kullanımını yasakladı. II. Selim zamanında (1566 - 1574) Damat İbrahim Paşa ve çevresinin de teşvikiyle meyhaneler yeniden açılmış eğlence dönemi yeniden başlamıştır. Nitekim 7 Ekim 1573'de Müslüman mahallelerine dahi meyhane açıldığı bildirimine karşılık bunun durdurulması için ferman çıkartılmıştır.

Saray hamamındaki bir zevk aleminde düşerek yaşamını yitiren II. Selim'den sonra tahta çıkan oğlu III. Murat zamanında (1574 - 1595) 13 Mart 1576'da çıkartılan ferman ile Müslüman mahallelerinde olmaması kaydı ile meyhaneler yine işlevlerine serbestçe devam ediyorlardı. III. Murat bu defa Müslümanların Hıristiyan mahallelerindeki meyhanelere dadandığına bizzat şahit olunca içki yasağı koydu (14 Mart 1583). Ancak, bir süre sonra askerlerin içki içme yasağı, askerlerin dayatmaları sonucunda kaldırılınca asker olmayanlar da içki içmeyi sürdürdüler.

Eremya Çelebi Kömürcüyan 17. Yüzyılda İstanbul Tarihi adlı kitabında Kasımpaşa'yı anlatırken : "İleride Yahudi evleri ve onların iki tarafında "oda"lar görülür. Bu evler sahildedir ve altlarında dükkanlar vardır. Burada misafirler için balık pişirilir ve onlara turşu ve kurutulmuş mersin ve morina balıkları ikram edilir. Yahudi kasapları ve MİSKET ARAK'ının (Rakının) satıldığı koltuklar da oradadır." Anlamaktayız ki şimdinin benzerleri boğaz lokantaları eskiden haliç kıyısında yer almış. Ve 17. Yüzyılda rakı hem de misket üzümünden yapılma olarak bu evlerde demcilerle sunulmuş. Dedelerimiz aşağıda demini aldıktan sonra belki de yukarıdaki odalara çıkardı. İstanbul meyhaneleri buldukları yerlere, sahiplerine, dükkanın üzerine unvan levhası yerine asılan tahta veya madeni kayık, kule, hançer gibi alameti farikaları, ya da içinde havuz fıskiye bulundurma özelliklerine göre adlandırılırlardı. Söz gelimi: Hançerli, Kürkçü Hanı, Yahudi, Kandilli v.s. Bu alametlerden bazıları Yeniçeri ocaklarının alametleriydi. Bu meyhanelerin akşamcı müşterileri ve semtlerine göre Yeniçeri akşamcıları "Dayı" unvanıyla herkesten daha fazla hürmet görürlerdi. Tersanecilerle topçular Kasımpaşa'dan Fındıklı ve Salıpazarı'na kadar uzanan meyhanelerin müşterileriydi. Kayıkçı, hamal, tellak takımı ve İstanbul'un baldırı çıplak külhanileri bu meyhanelere giremezdi; uğrasalar da meyhane akşamcılarının bulunmadığı zamanlarda ayakta içip giderlerdi. Bu meyhanelere "**Gedikli Meyhaneler**" denirdi. Abdülaziz döneminin sonlarına doğru bunlara "**Selatin Meyhaneler**" denmeye başlandı. Koltuk meyhanelerinin bir kısmı ise "**Kibar koltukları**"ydı. Buralara evine içki sokmayan memur ve katip takımı gelirdi. Ayak takımı için küçük "koltuk"lardan başka bir de "**Ayaklı Meyhaneler**" vardı. Ayaklı meyhaneler seyyar içki satıcılarıydı; çoğunluğu Ermeni'ydı. Bunların dükkanı, tezgahı, fıçısı, ustası, sakisi kendisiydi. Bellerine ucu musluklu, rakı veya şarapla doldurulmuş gayet uzun bir koyun bağırsağı sararlar, sırtlarında bir cüppe, cüppe'nin iç cebinde de bir kadeh olurdu. Omuzlarına da alamet olarak birer peşkir atarlardı. Müşterilerini gördükleri zaman etrafı kollayacak bir bakkal veya manav dükkanına girer, kuşağının arasından kadehi doldurup peşi sıra gelen müşteriye vücudunun sıcaklığıyla ısınmış içkiyi sunarlardı. Kadehi bir yudumda yuvarlayan ayyaş, bir üzüm tanesini ya da mevsimine göre bir başka meyveyi meze yapardı. Çoğu da elinin tersiyle ağzını silip gider, buna da "**yumruk mezesi**" denilirdi.

İstanbul'un gedikli meyhaneleri mutfaklarının temizliği ve aşçıların da özellikle balık ve et yemeklerindeki hüneleri ile meşhurdur. "Gediklilerin sunduğu külbastı ve etli yaz türüsünü (güveç) konak aşçıları yapamaz" denilirdi. Gediklilerin geniş ve yüksek tavanları genelde direklerle tutturulurdu. Orta direğin dibinde bulunan büyük bir tuzlu balık (sardalya) fıçısı da bu tür meyhanelerin özelliklerinden biriydi. Tuzlu balıklar fıçılarla Malta veya Ege adalarından getirilirdi.

Temizliğine çok dikkat edilirdi meyhanelerin. Bardaklar ve kadehler temiz bezlerle kurulanıp parlatılırdı. Yerler dikkatle süpürülür, sofralar gıcır gıcır silinirdi. Sofralarda akşamcılara hizmet eden uşaklar ve çubuktar çocuklar tertemiz giyinirdi. Sofralara toprak şamdanlar koyulur, mumları dikilip hazırlanır, etrafına da meze tabakları dizilirdi. Bir de kütükten oyma tuzluk bulunurdu her sofrada bereket simgesi olarak. Sandalyeler genellikle kısa, ahşap ayaklı olup, oturma yeri hasırdandı.

Gediklilerin tezgah başı müşterileri "**dört kaşlı**" denilen ve akşamcı olan ağaları, ustaları ile karşılaşır yüz göz olmak istemeyen esnaf kalfaları ve çıraklarıydı. Fasulye piyazı, lahana turşusu ve kırık leblebi gibi meze ve çerezler tezgah başında sürekli bulunurdu. Rakı ve şarap önce kabaktan, sonraları ise metalden veya camdan yapılmış "karnından işeyen" ibriklerle sunulurdu. Müşteri meyhaneye geldiğinde masa meze tabaklarıyla donatılmış, içki kadehleri yerleştirilmiş olurdu. Meyhanecinin masaya buyur etmesi ile ısınan fakat ancak masadaki mumu yaktıktan sonra başlayan bu demlenme saatler sürerdi. Masaya müşteri oturduğunda hazır bulunan mezeler için para alınmaz, içki ve ayrıca sipariş edilen mezelerin parası alınır. Ramazanda meyhaneler kapatılırdı. Bayram arifesinde meyhaneciler gedikli müşterilerinin evlerine midye veya uskumru dolma gönderirdi. Buna "**unutma bizi dolması**" denilirdi.

Meyhane kapanma vakti geldiğinde ise müdavimlerin gönderilmesi ayrı bir meyhanecilik yeteneği gerektirirdi. Masalara eğilerek "yaylanmak vakti" hatırlatılır. "**Küfelik**" olanlar için dışarıda bekleyen hamallar işe davet edilirdi. Eve gitmek için küfeye ihtiyacı olmak "**dut gibi olduğunun**" kanıtı olurdu.

Samatya'dan Yedikule'ye giderken yol üzerinde solda "**Safa**" meyhanesi işte zamanımıza Osmanlı'nın son döneminden, meyhane yapı şekli ve iç düzenlemesiyle, kalmış yegane meyhane olarak hala faaliyetini sürdürmektedir.

Tütün ve kahve yasağıyla birlikte içki yasağının da en şiddetli uygulandığı dönemin IV. Murat dönemi olduğunu biliyoruz. Gariptir ki, bu padişahın kendisi de tarihimizin namılı içkicilerinden biriydi; ayyaşların piri sayılan Yorgancı Ahmet Efendi'nin oğlu Bekri Mustafa da aynı dönemde yaşadı. Bu dönemde anlatılan ve günümüze kadar gelen fıkraların çoğunda ikisinin adının geçmesi yalnızca rastlantı olmasa gerek !..

Söz gelimi, yine ikisinin arasında geçen sandallı fıkra, hem içkinin etkilerini, hem de dönemin havasını yansıtmaya bakımından oldukça çarpıcı :

IV. Murat koyduğu yasalara uyulup uyulmadığını bizzat kendisi kontrol etmeye meraklı bir padişah olduğu için, yine bir gün kıyafet değiştirerek bir sandala biner. Amacı sahil şeridinde içki içilip içilmediğini kontrol etmektir. IV. Murat'ı tanımayan sandalcı arada bir cebinden bir şişe çıkartıp yudumlamaya başlayınca, padişah sorar :

- "Nedir o içtiğin ? "

Sandalcı Bekri Mustafa'nın ta kendisidir; kendini kolay ele vermez.

- "Kuvvet şurubu" der. "Ben bundan iki yudum çekince kendimi aslan gibi hissediyorum. Kürek çekmek vız geliyor".

Padişah tadına bakmak isteyince, Bekri Mustafa, nasılsa denizin ortasındayız, bizi kim yakalayacak, diye düşünüp şişeyi uzatır. Padişah iki yudum alır almaz, kükrer :

- "Bre zındık ! Bu şarap. Şarap içmeyi yasakladığımı bilmiyor musun ?

Bekri Mustafa şaşırır :

- "Sen kimsin ki, içkiyi yasaklıyorsun ?" der.

- "Ben IV. Murat'ım !.."

yanıtını alınca, Bekri Mustafa küreği kaptığı gibi ayağa fırlar.

- "Şimdi atarım seni denize, daha iki yudum aldın, kendini IV. Murat sanmaya başladın. İki yudum daha alsan, Dünyayı ben yarattım diyeceksin".

Alp Oray'a teşekkürlerimizle